

המענה להכרה במדינה פלסטינית: ריבונות ישראלית

06.08.2025 | ד"ר רפאל בן לוי | written by

הכוונה של מדינות מערביות מרכזיות, בהן צרפת, בריטניה וקנדה, להכיר במדינה פלסטינית בעצרת הכללית הקרובה של האו"ם, מהווה לא רק אתגר דיפלומטי לישראל [?] אלא גם הזדמנות אסטרטגית. במקום להגיב רק בגינויים, על ישראל לנצל את הרגע כדי להוביל מדיניות חלופית וברורה: ביטול האפשרות למדינה פלסטינית וקידום ריבונות ישראלית מלאה ביהודה ושומרון, לצד הצעת אופק של ממשל עצמי לערבי המקום.

אין להקל ראש במהלך האירופי [?] גם אם אינו משנה את המציאות בשטח. אמנם אין בידי הרשות הפלסטינית את התנאים המינימליים הדרושים לקיום מדינה [?] אין לה גבולות, שליטה ביטחונית או יכולת לנהל יחסים בינלאומיים [?] אך עצם ההכרה בה עשויה להשפיע במישור התודעתי והפוליטי לאורך זמן. מבחינת ישראל, מדובר בצעד עוין שעלול להשפיע לרעה על מעמדה הבינלאומי והאזורי.

לכן, ישראל צריכה להגיב בצעדים ממשיים ולא להסתפק בהצהרות. הכרזה על כוונה להחיל ריבונות בכל שטחי יהודה ושומרון, ובאופן מיידי לפחות באזורים אסטרטגיים כמו בקעת הירדן, מבשרת אדומים (שטח E1) וגושי ההתיישבות [?] תבהיר שאין יותר מקום לתסריטים של מדינה פלסטינית.

מדובר לא רק בתגובה הכרחית למהלך האירופי, אלא גם במהלך מתבקש לאחר מתקפת ה-7 באוקטובר. כשם שצעדים לקידום מדינה פלסטינית יהיו פרס לטרור וניצחון אסטרטגי עבור חמאס, כך צעדים שמסירים מהשולחן כל אפשרות להקמת מדינה פלסטינית מהווים עבורה תבוסה אסטרטגית. מאז המתקפה, הקונצזוס בציבור הישראלי השתנה וכיום יש מיעוט קטן בלבד שמוכן לתמוך ברעיון של מדינה פלסטינית ביהודה ושומרון. שכן ברור לכולם שמדינה כזאת תהווה סכנה ביטחונית חמורה בהרבה מזו של עזה טרום המלחמה.

אך לא פחות חשוב מהשלילה היא ההצעה החיובית: ישראל אינה מעוניינת לשלוט ישירות על חיי היום-יום של ערביי יו"ש, ולכן נכון לקדם מבנה של ממשל עצמי מבוצר, לפי חלוקה עירונית ואזורית [?] במקום השלטון ריכוזי ומושחת של הרשות הפלסטינית כיום. במודל כזה תינתן לפלסטינים מידה ניכרת של הגדרה עצמית אך מבלי להקים מדינה עצמאית.

האם צעד כזה יחבל בנורמליזציה עם סעודיה? חשוב להבין כי סעודיה מזמן הקשיחה את התנאים שלה לנורמליזציה עם ישראל ודורשת התחייבות למסלול שתוביל למדינה פלסטינית. כך, שמכל מקרה, כיום הסעודים דורשים באופן נחרץ משהו שישראל פשוט לא יכולה לתת וזה לא

הולך להשתנות גם לאחר סיום הלחימה בעזה.

דווקא מהלך חד-צדדי מצד ישראל שמבטלת כל אפשרות למדינה פלסטינית ריבונית בהמשך, יחד עם קידום תוכנית לממשל עצמי פלסטיני, עשוי לאפשר לסעודיה לרדת מדרישותיה במעלה הדרך. בטווח הקרוב, הוא עלול לעורר ביקורת גדולה, אך כעבור זמן, הוא עשוי לאפשר לסעודים לרדת מהעץ ולהתקדם עם נורמליזציה בכל זאת.

יש לזכור שאחרי ההישגים בלבנון, סוריה, איראן, ולאחר שישראל תשיג ניצחון בעזה, נשארה חזית שלמה של מלחמה ביו"ש. המצב הנוכחי אינו יציב, הרש"פ עלולה להתפרק, יש איומי טרור יומיומיים ויש השלתטות נרחבת על שטחים. ראוי שהמלחמה שהתחילה במידה רבה כתוצאה מהסכמי אוסלו והנסיגה מעזה, תסתיים בשינוי כוון היסטורי ממסלול אוסלו והכנסת מסמר לארון הקבורה של רעיון המדינה הפלסטינית. רק אם זה יהיה ברור לנו, יש סיכוי שזה יתברר לצרפתים, הבריטים והקנדים.

פורסם באתר מידה, בתאריך 05.08.2025.